

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۰۹/۰۳

حامد الله ستون

عصري فساد

که د پخواني ولسمشر حامد کرزي له مخالفينو وپوښتنی چې د کرزي د واکمنی عیب څه دی، هرو مرو به لومړی د اداري فساد یادونه کوي. که څه هم کرزی په خپله واکمنی کې د پام وړ لاسته راوړني لري، مگر د اداري فساد موجودیت او دېروالي یې د لاسته راوړنو رنگ کمزوری کړی دی چې په حقیقت کې همدا د حامد کرزي د واکمنی لوی عیب او کمزوری وه.

کله چې تېري ټاکنې را نږدې شوي، په ټاکنيزو کمپاینونو کې ولسمشر غني د فساد په وړاندې د خپل کلک دریځ یادونه کوله. دا چې ولس له دغې پدیدې ستړی و، ځکه خو یې د ولسمشر ملاتړ وکړ.

د ملي یوالي حکومت په راتلو سره ولسمشر غني په خپل دریځ کلک ودرېد. په دېری برخو کې دا تغیر تر سترگو کېده، خو بیا هم څنگه چې باید فساد له منځه تللی وي، لاړ نه شو. داسې نه چې ولسمشر غني اراده نه درلوده، بلکې په خپله اراده کې کمزوری و او وجه یې د فساد تېم درلودل وو.

په دې ډول په دې وروستیو کې چې په هېواد کې کومې پېښې را منځ ته شوي، ولس ترې څه ناڅه ناهیلی شو او د ولسمشر چغې یوازې شعار ته ورته شوي. د دې تر څنگ په خپله په نظام کې د خپل لویو چارواکو هم لا د کرزي د واکمنی رواج نه دی پرې اېښی.

دا اوس مهال د اوسني حکومت دېری ملاتړي ځوانه طبقه وه. دا ځکه چې ځوانان په خپله د وطن جوړونې قوي اراده لري. له همدې وجې ولسمشر غني په ځوانانو کې په لوی اکثریت ملاتړي درلودل، مگر دغه ملاتړ چې څنگه په دې وروستیو کې کمزوری او پیکه شو، علت یې د امنیتي پېښو زیاتوالی او ولس په دې باندې باوري کېدل چې لا هم د کرزي د دورې په ډول فساد روان دی.

زه د دغه فساد یوه بېله وایم. مونږ په نیمروز ولایت کې له فساد سره جدي مبارزه پیل کړه. دا چې نیمروز ولایت یو سوداگریز ولایت و، ځکه خو په کې په زیاته کچه فساد و او لارې چارې ورته برابرېدلې. په دې ډول د وخت والي د دغه فساد په اړه د ولس په لاریونونو له دې ولایت څخه را وشړل شو. د دې پر ځای چې له والي سره حساب کتاب وشي، دا تمه شته چې تر دې به لویه دنده ورکول کيږي. په دې ډول مونږ دې ته عصري فساد ویلی شو، ځکه چې د ولس په ذهن کې یو ډول تصورات موجود دي او حکومت د پر دې تر شا بل څه کوي. که څه هم دا خبرې د کرزي په دوره کې هم وي، خو هلته لږ څه ښکاره وي، مگر اوس په کې فرق دا راغلی چې فساد لږ څه عصري شوی دی او د اخیستلو او ورکو ډول یې هم تغیر کړی دی.

په همدې ډول د نیمروز ولایت معاون سردار محمد همدرد چې له فساد سره د مبارزې ټینګ دریځ درلود، په هلمند او نیمروزو کې یې د نظام او د قانون د حاکمیت په خاطر څرګنده قرباني ورکړه چې ولس او حکومت ته ښه په ډاګه معلومه ده. کله چې یې په هلمند کې د فساد په وړاندې اقدام وکړ، له بې شمېره ستونزو سره مخ شو. د دې پر ځای چې حکومت یې ملاتړ کړی و، له دندې یې تبدیل کړ. په دې توګه یې په نیمروز ولایت کې هم د فساد په وړاندې خپله مبارزه جاري وساتله چې وروسته وروسته په نظام کې موجوده مفسدو کړیو د همدې قربانی او له فساد سره د مبارزې په خاطر دې ته اړ کړ چې خپله استعفا وړاندې کړي.

د نړۍ حکومتونه، پر مختللي هېوادونه، ټکنالوژي او علم په شعار او توکو نه دي را منځ ته شوي، بلکې دا د هغو زحمتونو پایله ده چې د اړونده هېوادونو مشران او ولس یې د خپل هېواد جوړولو لپاره باسي. یو حکومت په دې ډول خپل هېواد د پرمختیا پر لور نه شي بېولی چې له ولس سره توکي کوي او یا په خپلو خبرو کې شعارونه ورکوي.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

په دې توگه دا امکان نه لري چې يو وروسته پاتي هېواد په داسې حالت کې پرمختگ وکړي چې جگړه په کې د فساد په وجه بايلل کيږي. تر وزير او والي پورې يوازې د خپلو څو کيو د ساتنې او د جيب غم کوي او ولس ته يوازې د خپلې بې کفائتې پر خای د شعارونو پرده خورنده کړي.

مونږ تر هغو نه شو کولای يو پرمختللی هېواد ولرو، ترڅو پورې چې د وخت د واکمنانو له ذهنونو څخه د فساد او واک خواهش نه دی تللی. که چېرې دغه خواهش د وطن د جوړښت او پرمختگ په ميني بدل شي، د ټولو قومونو تر منځ يوه واحده اراده را منځ ته شي، کولای شو د راتلونکي لپاره هيلې ولرو او هېواد مو د پرمختگ پر لور روان کړو.

په درنښت!